

Asia: VN/18657/2021

Valtioneuvoston asetus sähköisen raskaan liikenteen ekosysteemin kehittämiseen myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy antaa lausunnon Lahti GEM – Lahden sähköisen liikenteen klusteria koordinoivana organisaationa. Lahti GEM on yritysten, tutkimus- ja oppilaitosten sekä kaupunkien yhteistyöalusta liikenteen vihreän sähköistymisen teknologioiden ja ratkaisujen kehittämisessä, pilotoinnissa sekä kaupallistamisessa.

Lahti GEM -klusteri kannattaa asetusta. Sähköisen raskaan liikenteen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin sekä ekosysteemien toimintaan kohdentuva valtionavustus on hyvin tervetullut lisä tukimekanismeihin, joilla pyritään edistämään raskaan liikenteen sähköistymistä, niin ajoneuvoja kuin infrastruktuuria.

Tuella pyritään mahdollistamaan ekosysteemien muodostuminen, mikä edesauttaa elintärkeää yhteistyön muodostumista toimijoiden välille. Se edesauttaa vaikuttavuudeltaan merkittävää kehitystä (ml. hankkeistaminen) ja investointeja alalla, jonka sähköistymisellä on merkittävä vaikutus hiilineutraalisuustavoitteisiin, sekä uuden liiketoiminnan syntymistä.

Liikenteen hiilineutraali sähköistyminen on mitä suurimmassa määrin systeeminen muutos, joka vaikuttaa paitsi ajoneuvoteknologioihin, koko liikenne- ja energiasjärjestelmään ja infrastruktuuriin. Tämä systeeminen näkökulma - ajoneuvojen, infrastruktuurin, palveluliiketoiminnan sekä energiantuotannon yhteys (puhdas energiantuotanto) – tulisi näkyä asetustekstissä vahvemmin. Valtionavustuksen myöntämisessä tulisi vahvasti korostua toiminnot, jotka tavoittelevat kokonaisvaltaisesti puhdasta palveluketjua. Ajoneuvojen sähköistämisen teknologioiden ja palveluiden kehittämisen lisäksi tulisi selkeämmin tuoda esiin sähköistymistä palvelevan infrastruktuurin (esimerkiksi suuret, skaalautuvat raskaan liikenteen latauskentät) kehittäminen.

Asetusluonnoksessa ei suoraan ilmaista, kattaako siinä tarkoitettu liikenteen sähköistyminen myös esimerkiksi vety- ja polttokennoteknologiat. Näiden merkitys raskaan liikenteen hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisessa tulee olemaan suuri, ja niiden kehittäminen osana asetuksessa tarkoitettua kokonaisuutta tulisi myös mahdollistaa.

Raskaan liikenteen sähköistymisen ekosysteemeissä on keskeisessä roolissa toimijoita, jotka eivät suoraan tee kansainvälisesti skaalautuvaa liiketoimintaa, saati teknologiavientiä, mutta joiden mukanaolo ekosysteemien kehittämisessä on olennaisen tärkeää systeemisten ratkaisujen aikaansaamiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi kuntaomisteiset energia- ja muut infrayhtiöt, osin myös logistiikkaoperaattorit. Avustuksen tulisi mahdollistaa myös näiden toimijoiden mukanaolo ja kehittyminen.

Valtionavustusta myönnettäessä voitaisiin huomioida tarpeen mukaan myös CEF (Connecting Europe Facility) -rahoitukseen tähtäävät liikenteen sähköistymisen toimenpiteet ja tätä kautta edesauttaa ja tukea CEF-hankehakemusten laatimista suomalaisten toimijoiden yhteistyössä (erityisesti AIFI - Alternative Fuels Infrastructure -ohjelma).

Tura Tomi

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy - Lahti GEM - Lahden sähköisen liikenteen klusteri